

CORSAREN

NR 148 SATIRISK AVIS UDKOMMER HVER 14. DAG FREDAG DEN 7 APRIL 1978 4,-KR.
REDAKTØR: NILS UFER

»Han vil ha del i merværdien«, sagde drengen
»Hø-hø«, sagde den gamle

Novelle af Lars Holmgård Jørgensen

En vinter var det så koldt at sneen ikke smeltede, når den lagde sig på vore støvler, sagde den gamle.

Hø — hømn, sagde drengen.

Jamen, det er fanme rigtigt, sagde den gamle.

Man kunne lige så let børste den af.

Hmm, sagde drengen.

De stod på terrassen bag den gamles gamle hus og så på sneen i haven. Det var frostvejr, og sneen glimtede og glitrede og gjorde lidt ondt i øjnene.

Det var også det år jeg gik arbejdsløs indtil sneen kom, fortsatte den gamle. Så fik vi sgu noget at rive i. I næsten en måned hver dag. Og dengang var der ikke noget, der hed sneplove, nej du, det var med store brede kulskovle, og så fem-seks mand ved siden af hinanden på vejen. Man kan ikke engang bygge en snemand af sådan noget frostsne, sagde drengen.

Hva, nej det kan man ikke, sagde den gamle.

*

De gik om i gården og ind i den gamle staldbygning, der nu fungerede som værksted og lager for den gamles utallige ting. Gulvet var helt sort af olie nogle steder i værkstedet. Det var fra når den gamle rodede med sine biler.

Han havde også engang repareret noget på kollektivets bil. Det varlige før jul. Drengen

vidste ikke hvad det var han havde repareret, for det var så skidekoldt at stå ude i værkstedet om vinteren, så drengen havde slet ikke været med.

Kollektivet var flyttet ind i det fine og næsten nye hus ovre ved siden af. Sidste sommer var det. De var ni derovre, men ingen børn rigtigt. Sommetider var der

nogen, og det tog drengen lang tid at finde ud af at de ikke hørte til, men bare var med alle de voksne, som kom derovre hele tiden i begyndelsen. Nu kom der ikke så mange mere, og det var efterhånden lykkedes drengen at finde ud af hvem der boede derovre af de voksne.

*

Der var f.eks. Villy. Han havde siddet ude i haven derovre i en liggestol og drukket bajer dengang drengen første gang vovede sig derover.

Dav med dig. Hvad er du for en drengespejder? sagde Villy til drengen.

Jeg er sgu ikke spejder, sagde drengen.
Nå. Sæt dig ned. Hvad vil du have, bajer eller sodavand? spurgte Villy ham.
Ingenting, sagde drengen.
Nåmen så skål, sagde Villy og tømte flasken.
De sad lidt og lod være med at sige noget. Villy havde bar overkrop og sad med lukkede øjne i solen. Han var sådan lidt skaldet oveni hovedet, og så havde han skæg. Og hans mave bulede lidt ud over livremmen. Det var nok fordi han drak bajer, tænkte drengen.
På jorden lidt fra Villys liggestol lå nogle lægter og en rulle tråd.
Ska I ha høns? spurgte drengen.
Villy åbnede øjnene og så på tingene.
Nædu, vi skal bygge et stort bur til et egerm vi har der hedder Erik.
Villy rejste sig og gik hen til garagen.
Kom skal du se ham.
De gik indenfor og Villy lukkede døren efter dem. I et stort bur på gulvet sad der et rødt skovegerm. Det hoppede op på sidetråden og bevægede hovedet frem og tilbage som om det ville ud.
Nå er du sulten, sagde Villy og tog en jordnød og stak den ind til Erik, der tog den med forpoterne. Lynhurtigt flåede egermet skallen af og tog de to nødder ind i kæbeposen.
Hold da kæft, sagde drengen. Det gik hurtigt.
Ja, Erik han er hurtig, sagde Villy. Nådu, vi må hellere gå igen inden han bliver sur over at han ikke får mere. De gik ud igen og Villy lukkede skyndsomt døren efter dem.
Det var godt at vi fik lukket døren, sagde han, der går nemlig en leopard ude på vejen.
Det er sgu da bare fru Niemeyer i sin pels, sagde drengen.
Nåja, sagde Villy.

*

Senere da de spiste den dag, den gamle og drengen, havde drengen fortalt om sit besøg hos de nye naboer og mest om det røde egerm. Den gamle mumlede for sig selv og så på drengen og sagde at han da godt kunne have fortalt at han ville derover. Det ville den gamle da også gerne, og så kunne de have fulgtes. Du ka da bare selv gå derover, sagde drengen. Det er ligesom nemmere med børn, sagde den gamle.

*

Som om den gamle havde læst drengens tanker derinde i værkstedet sagde han: Har du været ovre at se til dem idag?

Næh, sagde drengen. De sover altid længe om lørdagen.
Det er fordi de drikker så mange bajere om fredagen, sagde den gamle.
Nåh, det er sgu mest Villy, sagde drengen lidt trodsigt.
Den gamle sparkede til dækket på den bil han lige havde købt for tretusinde kroner på bilauktionen inde i byen. Han åbnede ind til motoren og tørrede et eller andet af med en tot tvist.
Den skal ha en hel ny motor i, oplyste han til drengen. Mom ikke jeg kunne få Gert til at hjælpe med det?
Gert boede også ovre i kollektivet, og var tit ovre at hjælpe den gamle, når han havde købt en bil.
Det kan du selv spørge ham om, sagde drengen.
Hva fanden, ja selvfølgelig kan jeg selv spørge ham, sagde den gamle. Han smækkede kølerhjelm i.
Hvorfor interesserer du dig ikke for biler, dreng? Da jeg var i din alder hjalp vi sgu da gladeligt til når det var noget med biler. Biler, det var nemlig luksus dengang. Og jeg havde allerede repareret en bil helt alene, da jeg var på din alder.
Hø-hømn, sagde drengen.
Det er sgu rigtigt, sagde den gamle surt. Men du ku sgu godt lige gå over at spørge Gert.

Han er jo ikke stået op endnu, sagde drengen.
Nåmen, så lad bare vær, sagde den gamle.
Ja, sagde drengen.

*

Han gik op på sit værelse, der lå ovenpå og havde vindue til haven. Man kunne se kollektivets hus derfra. Inde i køkkenet stod Pauli, kunne man se, og lavede kaffe og te. Han havde en lang grim housecoat på.
Drengen lagde sig på sengen og tænkte at bare de havde nogen børn derovre, sådan på hans egen alder.
Sådan nogen fandtes slet ikke i hele kvarteret. Hvis så bare han måtte gå i skole oppe på bakken. Men den gamle havde fået ham ind på en byskole, fordi han ikke skulle gå sammen med overklasseungerne herudefra. Hver dag måtte han køre med bus i tre kvarter med sekseren og så skifte til treeren før han var der. Og, der var ikke ret tit nogen der gad tage med

ham herud inde fra byen. Og han gad ikke ret tit tage ind til dem.

Det puslede under sengen og Anton stak hovedet frem. Anton var den gamles gamle hund. Den var så gammel, at den ikke gad noget mere. Den tilbragte dagen i forskellige solstriber rundt om i huset, og når den blev træt af anstrengelserne gik den op på drengens værelse og sov under sengen.

Er du sulten, din gamle hundelort? spurgte drengen.

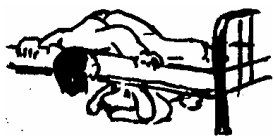
Anton kiggede træt på ham.

Skal du have mad?

En svag krusning på halestumpen viste at den da godt kunne klemme en enkelt bid gåseleverpostej ned hvis det skulle være.

Drengen gik ned ad trappen og ind i køkkenet, og flere kilometer bagefter kom hunden vraltende og stoppede på hvert trappetrin for at puste.

Da den endelig kom ned i køkkenet, havde den tilsyneladende fået lidt appetit, for den gav et rustent bjæf fra sig og stillede op ved den tallerken, hvor der stod Michael på. Michael var den gamles sidste hund. Den var død nu og lå begravet under det største bøgetræ i haven. Mens hunden spiste sine to halve klemmer, sad drengen og så på. Man skulle altid vente på at den blev færdig, for så skulle den ud. Ellers listede den ind i stuen og sked en lort et eller andet sted. Anton vidste alt om dette spil, og det var forbavsende så lang tid den kunne være om at gnave det sidste stykke rugbrød over og få det slugt, mens den

stjålent skottede til drengen. Endelig blev den færdig og slentrede håbefuldt hen mod døren. Drengen rejste sig, og pludseligt fik Anton så megen energi at den præsterede noget, der med lidt god vilje kunne ligne løb. Men drengen var hurtigere, og han snuppede hunden idet den pruttende rundede hjørnet ind til stuen.

Knurrende blev den løftet op af drengen og båret hen til yderdøren.

Anton så med rædsel på sneen, som den forgæves prøvede at undgå ved at løfte poterne skiftevis. Tilsidst luntede den hen til trappetrinet ind til værkstedet, hvor sneen var skovlet væk, og krummede sig sammen på den

lille afsats og trykkede sukkende og klagende en brun pølse ud.

Da den var færdig og lige havde snuset til lorten, løb den elegant igennem den høje sne hen til husdøren igen og forkyndte med en rasende blanding af hylen og knurren, at den fanne ville ind igen.

*

Senere da det var frokosttid, og drengen havde stillet an på køkkenbordet, kom den gamle ind og vaskede sine hænder i margarine for at få olien af.

Der var sgu en, der havde skidt på trappetrinet ind til værkstedet, sagde den gamle surt. Jeg trådte lige i det.

Det var sgu da Anton, sagde drengen.

Anton? sagde den gamle.

Sommetider glemte han at Anton eksisterede, også fordi der kunne gå dage uden at de så hinanden.

Nåja, sagde den gamle og blev lidt rød i hovedet.

Drengen havde lidt ondt af ham og tilbød at gå over at spørge Gert om det med bilen alligevel.

*

Fordøren var låst.

Så har de ikke fået købt ind, tænkte han, mens han gik hen og prøvede bagdøren. På vejen tilbage til fordøren så han gennem et vindue Karen stå og tage tøj på. Han bankede på ruden og hun så forskrækket på ham. Han signalerede at hun skulle åbne døren, og hun nikkede så voldsomt, at hendes store patter hoppede op og ned.

Det var Pauli, der lukkede op.

Dav Ivan, sagde han med grødet stemme. Kom ind du. Har du spist?

De gik ind i det store køkken, der til trods for opvaskemaskine og alt muligt så enormt nusset ud.

Mere nusset end ovre ved den gamle og drengen, ihvertfald.

Gert sad ved køkkenbordet og læste avis.

Drengen fik en kop te og satte sig.

Har I glemt at købe ind? spurgte han.

Hva? sagde Gert.

Den var låst, sagde drengen.

Nå, døren ...? sagde Gert.

Nej, vi har købt ind, sagde Pauli. Han så lidt forvirret ud.

Den gamle sagde jeg sku spørge dig om du ville hjælpe med at skifte motor i en bil en af dagene, sagde drengen henvendt til avisen. Gert lagde den fra sig oveni smørklatterne og krummerne.

Hva er det for en? spurgte han.

En VW, svarede drengen.

Har han motoren?

Drengen trak på skuldrene og smilede til

Karen, der kom med endnu en avis.

OK, sagde Gert, men sig til ham, at jeg vil have del i merværdien.

Drengen vidste godt hvad det med merværdien var for noget. Det havde den gamle forklaret ham. Det var noget med at arbejderne ikke fik alt det deres arbejde var værd i løn.

Han smilede til Gert, der havde været på den rejsende højskole og havde lært det med motorer. Gert og den gamle plejede altid at småskændes for sjov om fordelingen af det overskud, der kom ud af bilen, når den gamle solgte den igen.

Den gamle var enormt glad for Gert. Han var også så god til at lytte, når den gamle fortalte om gamle

dage. Han virkede som om han virkelig var interesseret.

Må jeg gå ud og fodre Erik? spurgte drengen. Det måtte han godt for de tre i køkkenet, men han skulle spørge Villy først, for det var hans eger.

Drengen vidste godt hvor Villys værelse var. Der var en stor brun plakat med et billede af arbejdere fra gamle dage på døren, og så stod der foroven lige ved ham taleren: »1. maj fonden«.

Drengen bankede på, men der kom ikke noget svar.

Da han åbnede døren væltede en tæt lugt af tilsovet rum ham i møde. I den store dobbeltseng lå Villy med armene og det ene ben omkring Kirja. De sov begge to. Kinas mund stod vidt åben, og hun snorkede næsten lige så højt som den gamle. De havde ikke noget tøj på, og drengen kunne se Villys behårede røv.

Villy. Villy. Må jeg give Erik mad?

Han prøvede igen lidt højere, og Villy løftede hovedet og så den forkerte vej.

Hvad er der, sagde han.

Må jeg give Erik mad?

Drengen gik hen og lænede sig ind over ham så han kunne se hvem det var.

Hej, spejder selvfølgelig må du det, sagde Villy.

Men du skal have nøglen ude i køkkenet.

Han puttede sig ind til Kirja igen og trak vejret dybt.

*

Ude i garagen fandt drengen poserne med foder frem.

De stod under det gamle bur, der var forbundet med udeburet med et drænrør, sådan at Erik kunne løbe ud og ind når det passede ham.

Ligenu passede det ham at ligge og snue i sin redekasse, der var fyldt med klude. Han kiggede op, da drengen raslede med poserne. Her om vinteren lå han mest og sov, havde Villy sagt.

Drengen åbnede burets låge og læsede nogle hasselnødder til 3.95 posen ind i skålen. Og så nogle solsikkefrø og et runkent æble fra kassen på gulvet. Erik kom frem og strakte sig og gabte.

Drengen stod lidt og så på at det røde eger spiste.

Så gik han og huskede at låse døren efter sig.

*

Da han kom hjem, ville han gå op på sit værelse, men den gamle stoppede ham ved at råbe fra sofaen inde i stuen: Hvad sagde han? Det er iorden, sagde drengen, men han vil ha del i merværdien.

Hø-hø, sagde den gamle inde fra stuen.

*

Oppe på værelset lagde han sig på sengen. Han ville ønske det snart var sommer. Så man kunne gå ned på stranden og være lidt. Og bade. Og tage med den gamle ud i båden og fiske. Og snakke med dem fra kollektivet. Og holde sommerferie.

Solen, der stod ind gennem vinduet, fik værelset til at støve, og når han lukkede øjnene kunne han godt forestille sig at det var sommer, og at han lå udenfor på græsset og kunne høre insekterne i blomsterne og kunne lugte den varme jord. Sådan faldt han tit i søvn.

